

IV. Generaldebatten.

(Dagsordenens punkt 9).

Generaldebatten i plenarforsamlingen fandt sted fra den 21. september til den 13. oktober 1967 med deltagelse af det hidtil største antal repræsentanter i FNs historie, i alt 109 af organisationens 122 medlemmer, herunder stats- og udenrigsminister Jens Otto Krag (jfr. bilag 2).

Vietnam-konflikten og Mellemøsten-spørgsmålet prægede i første række debatten. I forbindelse med Mellemøsten-spørgsmålet kom en række talere ind på en omtale af FNs fredsbevarende virksomhed. Endvidere var situationen i det sydlige Afrika genstand for en indgående debat, hvorunder særlig forholdene i Sydrhodesia, Sydvestafrika og Sydafrika blev skarpt kritiseret. Nedrustningsspørgsmålet indtog ligeledes en fremtrædende plads i debatten.

Hovedparten af talerne beskæftigede sig med udviklingsspørgsmålet og udtrykte forhåbninger om, at den 2. verdenskonference for udenrigshandel og udvikling i New Delhi i 1968 måtte få et for udviklingslandene tilfredsstillende forløb.

Valget af en rumæner som generalforsamlingens præsident gav flere talere anledning til at fremhæve afspændingsbestræbelserne i Europa. Samtidig advarede østlandene mod faren for en vesttysk revanchisme. I lighed med tidligere år fandt der replikskifter sted mellem Indien og Pakistan, mellem Cuba og en række latinamerikanske lande, mellem Æthiopien og Somalia, mellem Grækenland og Tyrkiet og mellem Østrig og Italien.

Vietnam-konflikten.

Debatten var også i år præget af den omstændighed, at Vietnam-spørgsmålet ikke var optaget på generalforsamlingens dagsorden, hvilket afspejlede sig i, at 100 af de i generaldebatten deltagende lande omtalte spørgsmålet. Det centrale punkt i debatten var kravet om et amerikansk bombestop i Nordvietnam, idet den opfattelse i stigende grad synes at vinde tilslutning i FN, at bombningerne har forfejlet deres virkninger, at de blokerer mulighederne for en fredsløsning, og at et bombestop uden tidsbegrænsning selvfølgelig ville være i såvel amerikansk

som i hele verdens interesse, da det måtte antages at ville bidrage til en klimaforbedring, der åbner mulighed for fredsforhandlinger. Ikke mindre end 44 medlemslande gav udtryk for dette synspunkt, herunder østlandene og de uforpligtede lande samt bl. a. de skandinaviske lande, Frankrig, Nederlandene og Canada. Storbritannien var den eneste stormagt, der fortsat støttede USAs synspunkter.

Ambassadør *Goldberg (U.S.A.)* fremhævede, at Vietnam-konflikten kun kan bilægges ved en politisk løsning gennem forhandling og opfordrede FNs medlemslande til individuelt eller i fællesskab at søge Vietnam-konflikten bragt til afslutning med fredelige midler. USA søgte ikke at påtvinge Nordvietnam en militær løsning, men ville heller ikke tillade Nordvietnam at påtvinge Sydvietnam en militær løsning. USA var rede til at deltage i konferencer eller i fortrolige forhandlinger med henblik på opnåelse af en politisk løsning. Goldberg efterlyste en forsikring fra Hanoi eller dets allierede om, at der „vil“ og ikke blot „kan“ følge forhandlinger efter en indstilling af bombardementerne af Nordvietnam. USA — og Sydvietnam — fandt, at Genève-aftalerne af 1954 og 1962 burde udgøre grundlaget for en løsning. Dette indebar efter USAs opfattelse:

1) Våbenhvile og pacificering af alt væbnet mandskab i både Nord- og Sydvietnam fra et nærmere fastsat tidspunkt.

2) Ingen militære styrker, væbnet mandskab eller baser må opretholdes i Nord- eller Sydvietnam, bortset fra sådanne, der er under disse landes kontrol.

3) Respekt for grænserne mellem Nord- og Sydvietnam og nabostaterne og for demarkationslinien og den demilitariserede zone mellem Nord- og Sydvietnam.

4) En fredelig løsning på spørgsmålet om genforening gennemført af Nord- og Sydvietnams befolkning uden fremmed indblanding.

5) International kontrol med gennemførelsen af ovennævnte punkter.

Den sydvietnamesiske befolknings ret til at udøve selvbestemmelsesretten uden ind-